

Educar, cosa de tots**CONSTRUIR L'ESCOLA DES DE LA DIVERSITAT I PER A LA IGUALTAT**

Els passats dies 26, 27 i 28 de gener de 2001 va tenir lloc a Madrid el Congrés Estatal "Construir la Escuela desde la Diversidad y para la Igualdad", organitzat per CCOO, CEAPA, CGT, FETE-UGT, MCEP, MRPs i STes.

El Moviment de Renovació Pedagògica de Menorca hi va ser present amb la participació de quatre membres del Consell d'Illa que ens vam adscriure a diferents grups de treball, a més de la participació d'una tècnica de l'àrea d'educació de l'Ajuntament de Ciutadella.

La participació global va ser d'unes quatre-centes persones, representant gairebé la totalitat de les comunitats autònomes de l'Estat Espanyol.

El fet que el Congrés aplegués els diferents sectors de la comunitat educativa ja és de per si un fet positiu i enriquidor. Això va ser reconegut pels assistents, els quals van manifestar la necessitat de donar continuïtat a aquest treball en comú.

Quant a les conclusions, tot i que no estan enllestides de forma completa les corresponents als diferents grups de treball, voldríem avançar els acords de caràcter més general. Aquests es refereixen a :

-La necessitat de considerar la igualtat social i educativa com a un objectiu a aconseguir i la diversitat humana com un fet de partida, no com un problema a resoldre. Així, entenem que la diversitat és un fet natural en la persona i constitueix un factor d'enriquiment. La diversitat és natural i s'ha d'acceptar, mentre que la desigualtat és injusta i s'ha de combatre. A partir de les diferències individuals i amb diferents intervencions, l'escola ha de pretenir donar a tothom les mateixes oportunitats, però açò no vol dir que tots haguem de fer el mateix ni arribar al mateix lloc. Tanmateix, rebutjam l'intent de rebaixar a priori el nivell d'expectatives d'algunes persones utilitzant un concepte manipulat respecte a la diversitat.

-La necessitat del sistema educatiu de no deslligar-se de la societat en la qual s'insereix ni d'abandonar la seva responsabilitat en la lluita contra la desigualtat social. En aquest sentit, les mancances educatives o les deficiències en la seva qualitat poden accentuar les desigualtats socials en lloc de minvar-les. Front a l'individualisme propi del sistema socioeconòmic en que vivim hem d'oposar el sentit del que és col·lectiu i la solidaritat.

-L'obligació de l'escola pública de promoure estructuralment objectius igualataris. A més de la titularitat pública, els objectius i formes de funcionament dels centres han de ser democràtiques i no selectives. L'educació pública necessita un ampli recolzament social de totes les institucions i que aquestes reconeixin la importància de l'escola en el desenvolupament integral dels ciutadans i ciutadanes.

Com aportació del MRPM i, atenent-nos ja a la realitat més propera de les nostres aules, voldríem afegir les condicions bàsiques que per a nosaltres faciliten l'atenció a la diversitat i que estan recollides en el nostre Document de Treball sobre aquest tema (MRPM novembre 2000) :

. La disminució de la ràtio. Creim que aconseguir grups-classe amb ràtios reduïdes és una condició indispensable per atendre la diversitat. En segon lloc assenyalaríem els desdoblaments i després els suports dins l'aula o els grups de suport, en funció de cada cas en concret.

. Els canvis metodològics. L'organització del currículum de manera globalitzadora i que situï l'alumnat com a protagonista principal del seu propi aprenentatge.

. Els canvis estructurals i organitzatius. Les noves metodologies no es poden implantar sense canvis estructurals i organitzatius profunds. Això es fa més palès a l'etapa d'E. Secundària on l'estructura no permet la flexibilitat necessària per atendre bé la diversitat

. L'acció tutorial. És molt important en el procés d'atenció a la diversitat. Per açò mateix creim que ha de ser més valorada i compensada en temps dins l'horari escolar.

La disminució de la ràtio, les adaptacions curriculars i metodològiques, els canvis estructurals i organitzatius i l'acció tutorial són així eixos fonamentals per a l'atenció a la diversitat, però no en són una garantia absoluta. Hem de reconèixer que aprendre, en darrera instància, requereix esforç per part de l'alumnat. La família i l'escola han de potenciar-lo perquè aquest esdevengui un valor social, no només escolar.

Finalment, respecte a la necessitat de donar continuïtat al treball ençat en el Congrés, consideram que aquest s'ha de donar a tres nivells:

A nivell estatal, valoram positivament la possibilitat de creació d'un "Centre per a la Igualtat Sociocultural i Educativa " que aprofundeixi en els aspectes tractats en el Congrés i que a la vegada esdevengui una espècie d'Observatori on es detectin situacions de desigualtat i s'hi aportin solucions. Paral·lelament podria suposar un lloc facilitador d'intercanvi d'experiències en aquest tema.

A nivell interinsular, hem de potenciar les relacions entre les diferents instàncies educatives de les Illes i unir esforços de cara a demandes educatives comunes.

A nivell insular, hem de revifar el Marc Unitari per a l'Escola Pública, com a òrgan ja existent on s'hi apleguen els diferents sectors educatius de l'illa, hem de treballar conjuntament amb els Ajuntaments per tal de consensuar un model educatiu de ciutat en els diferents àmbits municipals (policia, esports, medi ambient, activitats de lleure....) i, com a professionals de l'educació, hem de cercar les maneres per concretar el principis generals d'atenció a la diversitat en la pràctica diària dels nostres centres i les nostres aules.

DM-10/03/2001
UH-11/03/2001